

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترت روزنامه

سه‌شنبه ۱۶ اردیبهشت ۱۴۰۴
۸ ذی‌القعده ۱۴۴۶
۶ می ۲۰۲۵
سال بیست‌ویکم
شماره ۵۱۰۲
۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۰۱
اذان مغرب ۱۹:۵۰
اذان صبح فردا ۳:۲۱
طلوع آفتاب ۵:۰۶

پروازهای رفت حج از صبح ۱۵ اردیبهشت با اعزام نخستین گروه از زائران تهران آغاز شد و حجاج راهی مدینه منوره شدند.

عکس: علیرضا صوت‌اکبر، ایسنا

instagram:sharghdaily1
twitter:sharghdaily
youtube:sharghdaily
Telegram:SharghDaily
aparat:tasvirshargh
www.sharghdaily.com

زندمقدم در آینه‌ای از شن

افشین دشتی

جوان و حافظه‌ای غریب سخن می‌گفت می‌نشستی، دانما فکری می‌شدی که چطور می‌توانی کمک کنی که این‌همه حرف هبا و هدر نشود. آن موقع نشری راه انداخته بودیم و به پیشنهاد همان رفقا اولین مقاله‌های دکتر درباره شهر نو و سیستان‌وبلوچستان را منتشر کردیم. اهل رونمایی نبودیم یا بلد نبودیم. اما وقتی چاپ هفت جلد حکایت بلوچ انجام شده بود، در رونمایی آن محبت کرده بودند و چند جلدی از کتاب «از سرزمین بی‌پرنده تا قلعه» را هم گذاشته بودند در دامنه کوه عظیم حکایت‌ها. این شد آخرین دیدار من با دکتر. با حیف و دریغ از وعده بی‌وفا. گفتم که سر می‌زنم و می‌شد باز هم ببینمش، اما تبتلی کردم. یک‌دفعه پیر شده بود. همیشه در فکر بودم که ای‌کاش می‌شد خاطرات دکتر را ضبط کرد یا مستندی ساخت از او. به هر دلیلی نشده بود و آن رفقا که حالا رسیدگی می‌کردند به دکتر هم از این فقدان رنجور بودند. آفتاب دم غروب بود و داشت محو می‌شد و کاری هم نمی‌شد کرد. به همین دلیل وقتی شنیدم با همه بدخلقی‌ها و ادا و اطوارها بالاخره مستندی از او تهیه شده است، خوشحال شدم. حالا دیگر دکتر نیست و به قول نیما او رفته با صدایش، اما همت رفقا همچنان پابرجاست. وقتی دیدند از نشر ما آبی گرم نمی‌شود، با جابه‌جایی مقاله‌ها کتاب را دوباره چاپ کردند با ناشر دیگری. اما این بار ناشر بلد بود رونمایی بگذارد. به هر حال این رونمایی را چسباندند به نمایش فیلم مستند دکتر به اسم «مردی با یک استکان چای شن» تا لابد جمع زمان مراسم ندان‌گیر شود و دراین‌میان چشمان‌مون روشن شود به دیدار دکتر.

ارادتمن به دکتر و زحماتش و زبان شیرین و حافظه شگویی عجیبش، بی‌صبرم کرده بود. اما فیلم جز فرصت‌سوزی و حسرت به دل گذاشتن، چیزی

خارجی خوانی

جنگ غزه و مرگ روزنامه‌نگاران

محمودفاضلی

حقیقت و اعمال سانسور رسانه‌ای بر جنایاتی است که علیه مردم فلسطین انجام می‌دهد. این آمار از میزان هدف قراردادن سیستماتیک اصحاب رسانه توسط اسرائیل پرده برمی‌دارد، به طوری که اصحاب رسانه مدارک هویتی و جلیقه‌های خبرنگاری که آنها را به‌وضوح قابل شناسایی می‌کند، دارند. با وجود محکومیت‌های مکرر بین‌المللی، اسرائیل همچنان از پاسخ‌گویی درباره هدف قرار دادن روزنامه‌نگاران خودداری می‌کند و از حمایت سیاسی از برخی قدرت‌های بزرگ و همچنین از ضعف مکانیسم‌های پاسخ‌گویی در دادگاه‌های بین‌المللی بهره می‌برد. «صلاح عبدالعاطی»، مدیر کمیته بین‌المللی حمایت از حقوق مردم فلسطین (حشد)، تأکید دارد که اسرائیل به عمد خبرنگاران فلسطینی را هدف قرار می‌دهد تا مانع از ابفای نقش آن‌ها در مستندکردن و افشای جنایات نسل‌کشی و مسدودکردن پوشش رسانه‌ها در جهان شوند. هدف قرار دادن خبرنگاران و کشتار غیرنظامیان، جنایات جنگی تمام‌عیار و نقض جدی قطع‌نامه‌های سازمان ملل و قوانین بین‌المللی است؛ قوانینی که از غیرنظامیان و خبرنگاران هنگام درگیری‌های مسلحانه محافظت می‌کند. او از سازمان ملل، فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران، فدراسیون خبرنگاران عرب و سازمان‌های حقوق‌بشری می‌خواهد تا با تحریم رژیم اشغالگر، اعمال تحریم‌ها و مجازات عاملان جنایات علیه خبرنگاران در محاکم بین‌المللی، محکومیت‌ها را به اقدامات عملی تبدیل کنند. «تحسین الاسطل»، معاون سندیکای روزنامه‌نگاران فلسطینی، تأکید دارد که هدف قرار گرفتن دو روزنامه‌نگار یادشده یک جنایت جنگی هولناک است که هدف آن پنهان‌کردن حقیقت و ترساندن همه کسانی است که حامل پیام آزادی بیان هستند. این جنایت، بخشی از سیاست

دفتر رسانه‌ای فلسطینی‌ها در غزه اعلام کرد در پی کشته‌شدن یک روزنامه‌نگار دیگر در غزه، شمار شهدای روزنامه‌نگار در اثر بمباران رژیم صهیونیستی از ۷ اکتبر سال ۲۰۲۳ به ۲۱۱ نفر افزایش یافته است. آخرین روزنامه‌نگار قربانی در غزه «محمد صالح البریدویل» نام دارد که به عنوان گوینده رادیو «صدای الاقصی» فعالیت داشت. اسرائیل با هدف قرار دادن یک خبرنگار فلسطینی و مسمر و فرزندش در شهر «دیرالبیح» در مرکز غزه به مقابله با خبرنگاران غزه ادامه می‌دهد. تداوم حملات به خبرنگاران و شهادت آنها به‌شکل فزاینده جای هیچ تردیدی باقی نمی‌گذارد که هدف از این جنایت ترساندن آنهاست. هدف قرار دادن خبرنگاران در راستای نسل‌کشی در غزه انجام می‌شود. تعداد روزنامه‌نگاران کشته‌شده در غزه از مجموع جنگ داخلی آمریکا، جنگ‌های جهانی اول و دوم، جنگ کره، جنگ ویتنام (شامل درگیری‌ها در کامبوج و لاوس)، جنگ‌های یوگسلاوی در دهه‌های ۱۹۹۰ و ۲۰۰۰ و جنگ افغانستان پس از ۱۱ سپتامبر فراتر رفته است. این جنگ، به‌سادگی بدترین درگیری برای خبرنگاران بوده است. این سطح از خشونت علیه خبرنگاران در تاریخ مدرن بی‌سابقه است و غزه را به خطرناک‌ترین مکان برای فعالیت رسانه‌ای تبدیل کرده است.

فلسطینی‌ها هدف‌گیری، کشتار و ترور روزنامه‌نگاران فلسطینی توسط اسرائیل را به‌شدت محکوم می‌کنند و از فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران، فدراسیون خبرنگاران عرب و همه نهادهای روزنامه‌نگاری در جهان می‌خواهند این جنایات سیستماتیک علیه خبرنگاران حرفه‌ای فلسطینی در غزه را محکوم کنند. طی جنگ نابرابر اسرائیل در غزه، نهادهای مرتبط با فعالیت خبرنگاران، حقوق‌بشری و بین‌المللی خواستار اتخاذ تدابیر سخت‌گیرانه برای جلوگیری از حملات اسرائیل علیه خبرنگاران و روزنامه‌نگاران و هدف قرارگرفتن عمدی آنها از سوی نظامیان ارتش رژیم اسرائیل شده‌اند، اما این رژیم جنایتکار با بی‌اعتنایی به این درخواست‌ها، همچنان خبرنگاران و مراکز اطلاع‌رسانی را هدف قرار می‌دهد.

اسرائیل این کشتار را با هدف توقف پوشش رسانه‌ای آنها، حمله به غزه و جلوگیری از انتشار تصاویر نسل‌کشی غیرنظامیان انجام می‌دهد. هدف قرار دادن خبرنگاران و روزنامه‌نگاران نشان‌دهنده قصد اسرائیل برای پنهان‌کردن

۲۵۰ درصد

رسانه‌ها از افزایش تمایل ۲۵۰درصدی آمریکایی‌ها برای مهاجرت به اروپا خبر می‌دهند. طبق گزارش فایننش‌تایمز، از ابتدای سال ۲۰۲۵ میزان درخواست‌های مهاجرت از سوی مشتریان آمریکایی نسبت به سال گذشته ۲۵۰ درصد افزایش یافته است. در سه‌ماهه نخست سال ۲۰۲۵، تقریباً سه‌چهارم از شهروندان آمریکای شمالی که در بریتانیا به دنبال خرید خانه بودند، قصد مهاجرت دائمی داشته‌اند. آمریکایی‌ها با ۱۶ درصد، بزرگ‌ترین گروه خریداران خارجی در بازار مسکن بریتانیا محسوب می‌شوند. آنان دلایلی همچون آتش‌سوزی، ترامپ و اسلحه دارند.

نداشت. یک مستند با کادربهای بسته سیاه و سفید از دکتر در دو دوره پیری، چند تصویر دور و سر و دم بریده از راه‌رفتن با عصا، تصویر درکه و آب که می‌رفت، به همراه تصاویر رنگی هوایی و گاهی هم زمینی و چند پرتره از سیستان‌وبلوچستانی‌ها با کلوزآپ چند چشم‌مریض با سفیدی رو به زردی و پای کیره‌بسته و کپر و کلبه سقف و در و پیکر شکسته.

بیرداز به سیستان‌وبلوچستان از زبان دکتر؛ ولی چرا این‌قدر بی‌موقع؟ آن‌هم با اثبات زوال حافظه در پیری با تکرار یک سؤال و دریافت دو جواب متفاوت. پس موضوع خود دکتر بود. آخرش هم با تاریخ تولد و مرگ تمام شده بود، با کلیشه‌ای بهشت‌زهرایی برای تاریخ مرگ با عنوان «هایی»، نه، کارگردان ملتفت بوده که فیلم پرتربای است از دکتر. پس موضوع قربانی شده بود؛ با نام و شهرت کارگردان قربانی شده بود، از دست رفته بود. نقاط عطف زندگی دکتر کجا بود در این ۸۴ سال؟ الاں در این سر عمر با کوهی از حکایت بلوچ

باید در فیلم و رودرو می‌پرسیدید چرا عقب‌افتادگی داریم در آن خطه؟ یا الاں چطور است در مقایسه با گذشته؟ یا در کلیشه‌های تلویزیونی و سلحی سقوط کنید با این سؤال که اگر امروز بود، هم همان کارها را می‌کردید؟ در کل فیلم پرسشی درباره ابتدای زندگی دکتر نبود و ذکر خاطره سخت‌گیری و مرگ پدر و مهربانی مادر و تامل‌بدی و یأس دوران کهنوت. باقی

هر چه بود، در جوف پرسش‌های مظاهرانه درباره سیستان‌وبلوچستان به گوش می‌رسید. همراه با تصاویر بریده‌بریده و موسیقی که یک‌دفعه می‌آمد و یک‌دفعه هم ورمی‌پرد.

البته آدمی با امید زنده است؛ یعنی نمی‌شود فرض کرد گوشه‌کناری، صوتی از دکتر ضبط شده باشد از خاطرات، یا آشنایی قلمی کرده باشد آنچه شنیده است؟ یا اصلاً خود دکتر از آن همه خاطره، متنی را قلمی نکرده، حتی اندک؟

علاوه بر هدف قراردادن خبرنگاران فلسطینی با موشک، تصمیم مشترک آمریکا و اروپا برای مسدودکردن شبکه تلویزیونی «الاقصی» که از داخل نوار غزه پخش می‌شود، از تمامی ماهواره‌ها صادر شد. این تصمیم آمریکا شامل اعمال جریمه‌های سنگین برای هر ماهواره‌ای که سیگنال‌های این کانال را دریافت می‌کند، می‌باشد. رئیس دفتر رسانه‌ای غزه این تصمیم را هم‌دستی با حملات اسرائیل و با هدف پنهان‌کردن حقیقت و جلوگیری از شنیدن درد و رنج مردم فلسطین در جهان می‌اند. این تصمیم در زمانی اتخاذ شد که رسانه‌های اسرائیلی اجازه دارند سخنان نفرت‌انگیز و نژادپرستی را منتشر کنند که این مسئله نشان‌دهنده استاندارد دوگانه در برخورد با آزادی رسانه‌هاست. تصمیم آمریکا و اروپا نقض آشکار آزادی عقیده، بیان و آزادی رسانه‌ها است که توسط قوانین بین‌المللی و کنوانسیون‌های حقوق بشر تضمین شده است. رسانه‌های فلسطینی در زمانی مسدود شده‌اند که به رسانه‌های اسرائیلی اجازه داده می‌شود لفاظی‌های تحریک‌آمیز علیه فلسطینی‌ها منتشر کنند. این اقدام به دنبال خاموش‌کردن صدای فلسطین، جلوگیری از افشای جنایات اشغالگران و تأثیرگذاری بر افکار عمومی جهانی است. اسرائیل با هدف افزایش مرگ‌ومیر مجروحان، زیرساخت‌های درمانی را هدف قرار داده و بیمارستان‌ها را تخریب می‌کند. این حملات، نظام سلامت غزه را تا مرز فروپاشی کامل کشانده و در تسرعی فلسطینیان به خدمات درمانی یک فاجعه ایجاد کرده است. تاکنون بیش از یک هزار پزشک و پرستار کشته و بیش از ۳۰۰ نفر دیگر بازداشت یا شکنجه شده‌اند. اسرائیل از ورود «مواد بی‌حسی، دستگاه‌های بیهوشی، کپسول‌های اکسیژن، دستگاه‌های تنفس مصنوعی، سیستم‌های تصفیه آب، داروهای ضدسرطان، بسته‌های بهداشت مادران، زئراتورها و دستگاه‌های اشعه ایکس» جلوگیری می‌کند.

۲۰۰ کانتینر

در حادثه بندر شهید رجایی دو کانتینر گوشت، ۱۷ کانتینر ماهی و ۲۳ کانتینر گوشت کوساله و یای مرغ از بین رفت. رئیس سازمان دامپزشکی کشور با اعلام این خبر، جزئیات کانتینرهای آسیب‌دیده گوشت، ماهی و مرغ در بندر شهید رجایی را توضیح داد و گفت: ۱۷ کانتینر محموله یوقالو وارداتی به مقصد کشورهای همسایه بود. به گفته این مسئول در مجموع ۲۰۰ کانتینر محصولات مرتبط دامی در بندر شهید رجایی وجود داشت. همچنین یکی از مسئولان اعلام کرده است با یک حساب سرانگشتی، سه تا پنج میلیارد دلار در حادثه انفجار بندر شهید رجایی دچار خسارت شده‌ایم.

گزارش خوانی

شکوه به هالیوود برمی‌گردد؟

کمتر کسی فکر می‌کرد که قرار است تیغ تعریف‌ها بر گردن فیلم‌های سینمایی نیز قرار گیرد. این اتفاق رخ داد و ترامپ به سراغ هالیوود آمد و اعلام کرد قصد دارد شکوه را به هالیوود برگرداند. او گفت که بر تمام فیلم‌هایی که خارج از آمریکا تولید می‌شوند و سپس وارد این کشور می‌شوند، تعرفه صددرصدی اعمال می‌کند. او گفت صنعت سینمای آمریکا در حال «مرگ بسیار سریع» است و این وضعیت به دلیل مشقوق‌هایی است که دیگر کشورها برای جذب فیلم‌سازان ارائه می‌کنند. ترامپ در شبکه اجتماعی تروث‌سوشال نوشت: «این یک اقدام هماهنگ از سوی کشورهای دیگر است؛ بنابراین تهدیدی برای امنیت ملی محسوب می‌شود. این موضوع، علاوه بر همه چیز، جنبه تبلیغاتی و پیام‌رسانی دارد.» او افزود که به وزارت بازرگانی و دیگر نهادهای دولتی دستور داده است تا بلافاصله روند اعمال تعرفه صددرصدی را آغاز کنند. ترامپ تأکید کرد: «می‌خواهیم فیلم‌ها دوباره در آمریکا ساخته شوند».

هاوارد لانتیک، وزیر بازرگانی، نیز در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «ما پیگیر هستیم». با این حال، هیچ‌یک از مقام‌های جزئیاتی درباره نحوه اجرای این تعرفه ارائه ندادند. هنوز روشن نیست آیا این تعرفه‌ها شامل فیلم‌های پخش‌شده در پلتفرم‌های آنلاین نیز می‌شود یا فقط فیلم‌هایی را که در سینماها اکران می‌شوند، در بر می‌گیرد. همچنین مشخص نیست مبنای محاسبه تعرفه‌ها هزینه تولید خواهد بود یا درآمد گیشه. به گزارش رابرتز، اتحادیه تهیه‌کنندگان فیلم آمریکا،که نماینده استودیوهای بزرگ است، تاکنون دراین‌باره اظهارنظری نکرده است. ترامپ پیش‌تر در ژانویه اعلام کرده بود که بازبانگر سرشناس هالیوود مانند جان وویت، سیلوستر استالونه و مل گیسون را مأمور بازگرداندن شکوه گذشته هالیوود کرده است. در سال‌های اخیر، بخش زیادی از تولیدات سینما و تلویزیون آمریکا به دلیل مشقوق‌های مالی، از هالیوود به نقاطی مانند کانادا، بریتانیا و استرالیا منتقل شده‌اند. تولیدات مختلف با افزایش مشقوق‌های نقدی و اعتباری از پی جذب سهم بیشتری از بازار جهانی تولید محتوا هستند؛ بازاری که برآورد می‌شود در سال ۲۰۲۵، حدود ۲۴۸ میلیارد دلار گردش مالی داشته باشد. بسیاری از شرکت‌های بزرگ از جمله دیزنی، نتفلیکس و یونیورسال پیکچرز نیز تولیدات خود را به خارج از آمریکا منتقل کرده‌اند. در واکنش به تصمیم ترامپ، مقام‌های استرالیا و نیوزیلند اعلام کردند که از صنعت سینمای داخلی خود حمایت خواهند کرد. برخی فیلم‌های ابرقهرمانی مارول در استرالیا ساخته شده‌اند و نیوزیلند نیز محل فیلم‌برداری سه‌گانه «آرباب قلعه‌ها» بوده است. براساس داده‌های شرکت تحقیقاتی پراپرو، در سال ۲۰۲۳ نیمی از بودجه تولید فیلم‌ها و سریال‌های پرهزینه آمریکایی (بیش از ۴۰ میلیون دلار) خارج از خاک آمریکا خرج شده است. در دهه گذشته، تولیدات سینمایی و تلویزیونی در لس‌آنجلس، زادگاه هالیوود، حدود ۴۰ درصد کاهش یافته است. آتش‌سوزی‌های گسترده در ژانویه نیز نگرانی‌ها درباره کوچ عوامل فنی و خلاق در نقاط دیگر را افزایش داد. در نظرسنجی پراپرو، لس‌آنجلس در رده ششم مقصدهای محبوب برای تولید فیلم در دو سال آینده قرار گرفت؛ پس از تورنتو، بریتانیا، ونکوور، اروپای مرکزی و استرالیا. جورجیا هفتم، نیوجرسی هشتم و نیویورک در مکان‌های بعدی بودند. این مسئله در کالیفرنیا شدیدتر است. براساس آژاسی دیگر، تولید در منطقه بزرگ لس‌آنجلس در سال گذشته ۵.۶ درصد کمتر از سال ۲۰۲۳ بود که پس از سال ۲۰۲۰، بدترین سال تولید در دوران اوج کرونا، دومین افت بزرگ محسوب می‌شود. تهیه‌کنندگان و اتحادیه‌های صنفی سینما از فرماندار کالیفرنیا، کوین نیوسام، خواسته‌اند که مشوق‌های مالی ایالت را برای رقابت‌پذیری افزایش دهد. به همین دلیل در اکتبر گذشته، فرماندار کوین نیوسام پیشنهاد داد که اعتبار مالیاتی تولیدات سینما و تلویزیون ایالت به ۷۵۰ میلیون دلار در سال افزایش یابد؛ رقمی که پیش‌تر ۳۳۰ میلیون دلار بود. البته ترامپ بخشی از تقصیر را بر گردن نیوسام انداخته و معتقد است که او سبب این اتفاقات شده است. برخی معتقدند اعلام تعرفه پیشنهادی ترامپ بر فیلم‌ها، ادامه سیاست‌های تجاری تنش‌زای او و افزایش نوسان در بازارها ست و برخی به‌شدت نگران رکود اقتصادی شده‌اند. به گزارش سی‌بی‌اس، تولیدات سینما و تلویزیون آمریکا در سال‌های اخیر با چالش‌هایی روبه‌رو بوده‌اند؛ از جمله همه‌گیری کرونا، اعتصاب‌های صنفی در سال ۲۰۲۳ و آتش‌سوزی‌های اخیر در لس‌آنجلس و تولید در ایالات متحده در سال گذشته در مقایسه با ۲۰۲۱ حدود ۲۶ درصد کاهش یافته است.